ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 17ης Ιουλίου 1997 *

Στην υπόθεση C-183/95,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του προέδρου του College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Κάτω Χώρες) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Affish BV

και

Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος της αποφάσεως 95/119/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 1995, σχετικά με ορισμένα μέτρα προστασίας που αφορούν τα αλιευτικά προϊόντα προέλευσης Ιαπωνίας (ΕΕ L 80, σ. 56),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. C. Rodríguez Iglesias, Πρόεδρο, J. L. Murray και L. Sevón (εισηγητή), προέδρους τμήματος, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm και M. Wathelet, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: Γ. Κοσμάς
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Affish BV, εκπροσωπούμενη από τον W. Knibbeler, δικηγόρο Ρόττερνταμ,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Bos, νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή U. Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον P. G. Ferri, avvocato dello Stato,

— η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον H. Rotkirch, πρέσβη, προϊστάμενο της υπηρεσίας νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον T. van Rijn, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Affish BV, εκπροσωπούμενης από τον W. Knibbeler, της Ολλανδικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τον M. A. Fierstra, βοηθό νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενης από την L. Nicoll, του Treasury Solicitor's Department, και τον D. Anderson, barrister, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους T. van Rijn και P. J. Kuyper, νομικό σύμβουλο, κατά τη συνεδρίαση της 24ης Σεπτεμβρίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Δεκεμβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 24ης Μαΐου 1995, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Ιουνίου 1995, ο πρόεδρος του College van Beroep voor het Bedrijfsleven υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα σχετικά με το κύρος της αποφάσεως 95/119/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 1995, σχετικά με ορισμένα μέτρα προστασίας που αφορούν τα αλιευτικά προϊόντα προέλευσης Ιαπωνίας (ΕΕ L 80, σ. 56, στο εξής: επίμαχη απόφαση).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων μεταξύ της Affish BV (στο εξής: Affish) και της Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (εθνική υπηρεσία επιθεωρήσεως ζώων κτηνοτροφίας και κρέατος, στο εξής: εθνική υπηρεσία επιθεωρήσεως) σχετικά με την απαγόρευση εισαγωγής παρτίδων αλιευτικών προϊόντων καταγωγής Ιαπωνίας.

Νομικό πλαίσιο

3 Η οδηγία 91/493/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1991, περί καθορισμού των υγειονομικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των αλιευτικών προϊόντων (ΕΕ L 268, σ. 15), και, ειδικότερα, τα άρθρα της 10 έως 12 περιλαμβάνουν διατάξεις εφαρμοστέες, εντός του κτηνιατρικού τομέα, στην εισαγωγή αλιευτικών προϊόντων προελεύσεως τρίτης χώρας.

4 Το άρθρο 10, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής καθιερώνει την αρχή ότι οι διατάξεις που εφαρμόζονται στις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων από τρίτες χώρες πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές που αφορούν την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των κοινοτικών προϊόντων. Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, καθορίζονται ιδιαίτεροι όροι εισαγωγής για κάθε τρίτη χώρα ή ομάδα τρίτων χωρών, σε συνάρτηση με την υγειονομική κατάσταση της συγκεκριμένης τρίτης χώρας.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 7, της ίδιας οδηγίας, «μέχρι να καθοριστούν οι όροι εισαγωγής της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη φροντίζουν να εφαρμόζουν στις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες όρους τουλάχιστον ισοδύναμους με αυτούς που αφορούν την παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά των κοινοτικών προϊόντων».

6 Με διαδοχικές αποφάσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής θεσπίστηκαν μεταβατικά μέτρα όσον αφορά την πιστοποίηση της καταλληλότητας των αλιευτικών προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών, και τούτο προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του προβλεπομένου από την οδηγία 91/493 συστήματος.

7 Σύμφωνα με το άρθρο 12 της τελευταίας αυτής οδηγίας, οι κανόνες και αρχές που προβλέπονται στην οδηγία 90/675/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 1990, για τον καθορισμό των βασικών αρχών σχετικά με την οργάνωση των κτηνιατρικών ελέγχων των προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών που εισάγονται στην Κοινότητα (ΕΕ L 373, σ. 1), έχουν, μεταξύ άλλων, εφαρμογή στην οργάνωση και στη συνέχεια που πρέπει να δίδεται στους ελέγχους που οφείλουν να διενεργούν τα κράτη μέλη και τα μέτρα διασφαλίσεως που πρέπει να λαμβάνονται.

8 Το άρθρο 19 της οδηγίας 90/675 προβλέπει τη δυνατότητα θεσπίσεως μέτρων διασφαλίσεως. Η παράγραφος 1 αυτού του άρθρου ορίζει:

«Αν, στο έδαφος τρίτης χώρας, εκδηλώνεται ή εξαπλώνεται ασθένεια που προβλέπεται από την οδηγία 82/894/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1982, για την κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων μέσα στην Κοινότητα, ΕΕ L 378, σ. 58], ζωόνοσος ή ασθένεια ή άλλη αιτία που ενδέχεται να αποτελέσει σοβαρό κίνδυνο για τα ζώα ή για τους ανθρώπους, ή αν αυτό αιτιολογείται από άλλο σοβαρό λόγο υγειονομικού ελέγχου ή προστασίας της δημόσιας υγείας, ιδίως λόγω βεβαιώσεων των πραγματογνωμόνων κτηνιάτρων, η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση κράτους μέλους, να θεσπίζει, χωρίς καθυστέρηση, σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της κατάστασης, ένα από τα ακόλουθα μέτρα:

— αναστολή των εισαγωγών από το σύνολο ή τμήμα του εδάφους της συγκεκριμένης τρίτης χώρας, και ενδεχομένως, από την τρίτη χώρα διαμετακόμισης,

— καθορισμό ειδικών προϋποθέσεων για τα προϊόντα που προέρχονται από το σύνολο ή τμήμα του εδάφους της συγκεκριμένης τρίτης χώρας.»

9 Με βάση το άρθρο 19 της οδηγίας 90/675, η Επιτροπή εξέδωσε την επίμαχη απόφαση. Το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την εισαγωγή παρτίδων αλιευτικών προϊόντων σε οποιαδήποτε μορφή τους, προέλευσης Ιαπωνίας.» Το άρθρο 3 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη τροποποιούν τα μέτρα που εφαρμόζονται στις εισαγωγές ώστε να είναι σύμφωνα με την παρούσα απόφαση και ενημερώνουν σχετικώς την Επιτροπή.

10 Η πρώτη και η τρίτη αιτιολογική σκέψη της επίμαχης αποφάσεως έχουν ως εξής:

«εκτιμώντας ότι εστάλη ομάδα εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής στην Ιαπωνία για την εξακρίβωση των συνθηκών παραγωγής και μεταποίησης των αλιευτικών προϊόντων που εξάγονται στην Κοινότητα· ότι σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των εμπειρογνωμόνων αυτών, οι εγγυήσεις που έχουν δοθεί επίσημα από τις ιαπωνικές αρχές δεν τηρούνται και οι συνθήκες παραγωγής και αποθήκευσης των αλιευτικών προϊόντων παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις σε θέματα υγιεινής και ελέγχου που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία·

ότι πρέπει να ανασταλούν οι εισαγωγές όλων των αλιευτικών προϊόντων καταγωγής Ιαπωνίας, εν αναμονή βελτίωσης των συνθηκών υγιεινής και ελέγχου των παραγωγών».

11 Στις Κάτω Χώρες, η επίμαχη απόφαση τέθηκε σε εφαρμογή με την υπουργική απόφαση της 13ης Απριλίου 1995 (*Stcrt.* 1995, σ. 74) για την τροποποίηση του Warenwetregeling Invoerverbod bepaalde visseijprodukten uit Japan (απόφαση ληφθείσα βάσει του νόμου περί τροφίμων, σχετικά με την απαγόρευση εισαγωγής ορισμένων αλιευτικών προϊόντων καταγωγής Ιαπωνίας, *Stcrt.* 1994, σ. 86). Το κατ' αυτόν τον τρόπο τροποποιηθέν άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής, που άρχισε να ισχύει από τις 15 Απριλίου 1995, ορίζει ότι απαγορεύεται η εισαγωγή, υπό οποιαδήποτε μορφή, στο ολλανδικό έδαφος αλιευτικών προϊόντων καταγωγής Ιαπωνίας.

Η διαφορά της κύριας δίκης

12 Η Affish είναι ιδιωτική εταιρία με έδρα το Ρόττερνταμ (Κάτω Χώρες). Εισάγει κυρίως από την Ιαπωνία κατεψυγμένα προϊόντα προερχόμενα από ιχθύς και τα διανέμει στην κοινοτική αγορά. Προς τούτο, η Affish συνεργάζεται με τον εμπορικό οίκο Hanwa Co. Ltd, με έδρα την Οσάκα (Ιαπωνία). Ο εν λόγω οίκος εκπροσωπεί τέσσερα εργοστάσια εγκατεστημένα στην ίδια αυτή χώρα, τα οποία μεταποιούν το σουρίμι — ιχθύ μετατρεπόμενο στη θάλασσα σε ημιπαρασκευασμένο προϊόν — σε προϊόν ιχθύος καλούμενο «καμαμπόκο».

13 Με απόφαση της 2ας Μαΐου 1995, η εθνική υπηρεσία επιθεωρήσεως δεν επέτρεψε στην Affish, επικαλούμενη την επίμαχη απόφαση, να εισαγάγει ορισμένες παρτίδες καμαμπόκο καταγωγής Ιαπωνίας που είχαν αποσταλεί κατά τα τέλη Μαρτίου 1995. Για τις παρτίδες αυτές είχαν εκδοθεί από τις ιαπωνικές αρχές πιστοποιητικά υγειονομικού ελέγχου.

14 Με δικόγραφο της 3ης Μαΐου 1995, η Affish υπέβαλε ενώπιον του προέδρου του College van Beroep voor het Bedrijfsleven αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, ζητώντας του να αναστείλει την εφαρμογή της αποφάσεως της εθνικής υπηρεσίας επιθεωρήσεως και να αποφανθεί ότι η εν λόγω υπηρεσία δεν μπορεί να απαγορεύσει την εισαγωγή των ανωτέρω μνημονευθεισών παρτίδων αλιευτικών προϊόντων και των παρτίδων προελεύσεως Ιαπωνίας που η Affish θα εισαγάγει στο μέλλον παρά μόνο για λόγους προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων, ενώ η απαγόρευση αυτή πρέπει να βασίζεται σε εργαστηριακές εξετάσεις πραγματοποιούμενες είτε από την εθνική υπηρεσία επιθεωρήσεως είτε κατόπιν εντολής της.

15 Προς στήριξη της αιτήσεώς της, η Affish υποστήριξε ότι η επίμαχη απόφαση είναι ανίσχυρη λόγω παραβάσεως του άρθρου 19 της οδηγίας 90/675 και παραβιάσεως των αρχών της αναλογικότητας και της ισότητας, υπό την έννοια ότι η εν λόγω απόφαση θέτει σε δυσμενή μοίρα τα εισαγόμενα από την Ιαπωνία προϊόντα με σχέση με τα εισαγόμενα από την Ταϋλάνδη και την Κορέα.

16 Εξάλλου, η Affish ισχυρίστηκε ότι η επίμαχη απόφαση συνιστά παράβαση των άρθρων 2, 4 και 5 της συμφωνίας για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας (ΕΕ 1994, L 336, σ. 40, στο εξής: συμφωνία ΜΥΦΠ) που αποτελεί μέρος του παραρτήματος Ι Α της συμφωνίας περί ιδρύσεως παγκοσμίου οργανισμού εμπορίου, που εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994) (ΕΕ L 336, σ. 1). Η Affish προσέθεσε ότι, έστω κι αν θεωρηθεί ότι η συμφωνία ΜΥΦΠ δεν μπορεί να έχει άμεσο αποτέλεσμα εντός της Κοινότητας, το κοινοτικό δίκαιο, και ιδίως το άρθρο 19 της οδηγίας 90/675, πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως της συμφωνίας αυτής.

17 Επικουρικώς, η Affish υποστήριξε ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών είχε θέσει σε εφαρμογή την επίμαχη απόφαση κατά παραβίαση της κοινοτικής αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, και τούτο δοθέντος ότι η εθνική νομοθεσία δεν προέβλεπε καμιά μεταβατική διάταξη για τις εν πλω παρτίδες.

18 Στη απόφασή του περί παραπομπής, ο πρόεδρος του College van Beroep voor het Bedrijfsleven περιέλαβε, κατ' αρχάς, την προκαταρκτική έκθεση της αποστολής εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής, που μνημονεύεται στην πρώτη αιτιολογική σκέψη της επίμαχης αποφάσεως και πραγματοποιήθηκε μεταξύ 27ης και 31ης Μαρτίου 1995. Η έκθεση αυτή, με ημερομηνία 4 Απριλίου 1995, περιέχει, πρώτον, γενικές θεωρήσεις σχετικά με τις εγκαταστάσεις παρασκευής αλιευτικών προϊόντων, εκθέτει, δεύτερον, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα επισκέψεως σε τρεις ιαπωνικές εγκαταστάσεις, ειδικευμένες στην παραγωγή οστράκων Saint-Jacques και μνημονεύει, τρίτον, την επίσκεψη σε τέσσερις εγκαταστάσεις παρασκευής άλλων προϊόντων αλιείας και στην ιχθυαγορά του Τόκιο. Η έκθεση αυτή καταλήγει ως εξής: «Οι εγκαταστάσεις στις οποίες πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις όσον αφορά τα όστρακα Saint-Jacques και τα προϊόντα αλιείας δεν είναι σύμφωνες με όσα ορίζει η οδηγία 91/493/ΕΟΚ. Ορισμένες παρουσιάζουν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Οι έλεγχοι που διενήργησαν οι αρμόδιες αρχές δεν είναι αρκετά αυστηροί και δεν παρέχουν εγγύηση σχετικά με το ότι δεν διαπράττονται απάτες όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων.» Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει επίσης τις κατ' ιδίαν εκθέσεις επισκέψεως των επτά εγκαταστάσεων.

19 Στη συνέχεια, το παραπέμπον δικαστήριο απέρριψε το επικουρικό επιχείρημα της Affish για τον λόγο ότι ούτε η επίμαχη απόφαση ούτε η οδηγία 90/675 ούτε οποιαδήποτε άλλη διάταξη του κοινοτικού δικαίου επέτρεπαν στα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή την απόφαση προβλέποντας μεταβατικό καθεστώς για τις ήδη αποσταλείσες παρτίδες.

20 Τέλος, το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι είναι δυνατό, εκ πρώτης όψεως, να τεθεί σοβαρώς υπό αμφισβήτηση το κύρος της επίμαχης αποφάσεως, ειδικότερα ενόψει των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19 της οδηγίας 90/675. Το εθνικό δικαστήριο προσέθεσε ότι, δεδομένου ότι οι λοιποί προβαλλόμενοι από την Affish λόγοι ακυρώσεως συνοψίζονται στον ισχυρισμό ότι το προσβαλλόμενο μέτρο είναι δυσανάλογο ενόψει αυτής της ίδιας διατάξεως, ουδείς λόγος συντρέχει να εξεταστούν αυτοί χωριστά.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο πρόεδρος του College van Beroep voor het Bedrijfsleven ανέστειλε την εκτέλεση της αποφάσεως της εθνικής υπηρεσίας επιθεωρήσεως όσον αφορά ορισμένες, διασαφηνιζόμενες στην απόφασή του, παρτίδες, το αργότερο μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί του υποβληθέντος σ' αυτό προδικαστικού ερωτήματος. Η αναστολή αυτή εξαρτήθηκε από την προϋπόθεση ότι:

— η εθνική υπηρεσία επιθεωρήσεως θα υποβάλει τις συγκεκριμένες παρτίδες προϊόντων προερχομένων από ιχθύς σε πλέον εμπεριστατωμένη εξέταση που επιτρέπει το παρόν στάδιο εξελίξεως της επιστήμης προκειμένου να διαπιστωθούν οι ενδεχόμενες ελλείψεις αναφορικά με την προστασία της υγείας και της ζωής των προσώπων και των ζώων·

— η ίδια υπηρεσία δεν θα επιτρέψει τη διάθεση στην κοινοτική αγορά των εν λόγω παρτίδων παρά μόνον εφόσον από τη σχετική εξέταση σαφώς προκύψει, κατ' αυτήν, η ανυπαρξία τέτοιων ελλείψεων.

Το προδικαστικό ερώτημα

22 Το υποβληθέν από τον πρόεδρο του College van Beroep voor het Bedrijfsleven προδικαστικό ερώτημα έχει ως εξής:

«Ενόψει των μνημονευομένων στην παρούσα απόφαση στοιχείων, είναι η απόφαση 95/119/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 1995, έγκυρη κατά το μέτρο που αυτή αφορά προϊόντα με βάση τον ιχθύ σουρίμι, που καλούνται επίσης καμαμπόκο, τα οποία η αιτούσα της κύριας δίκης εισάγει από περιοχές της Ιαπωνίας διαφορετικές αυτών όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις τις οποίες επιθεώρησε μια αποστολή εμπειρογνωμόνων της Κοινότητας, σύμφωνα με την έκθεση που αυτή κατάρτισε στις 4 Απριλίου 1995, ή, τουλάχιστον, από εγκαταστάσεις διαφορετικές αυτών οι οποίες επιθεωρήθηκαν και τα οποία, κατά την εισαγωγή τους στην Κοινότητα, απετέλεσαν το αντικείμενο ενδεδειγμένου ελέγχου από τον οποίο δεν κατεδείχθη η ύπαρξη κινδύνου για την υγεία;»

Όσον αφορά τη διαδικασία

23 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να συμπληρώσει τη νομολογία του σχετικά με τις καθοριζόμενες από το εθνικό δικαστήριο προϋποθέσεις αναστολής εκτελέσεως πράξεως εθνικής διοικητικής αρχής στηριζόμενης σε κοινοτική πράξη της οποίας αμφισβητείται το κύρος. Σύμφωνα με την Επιτροπή, σε μια τέτοια περίπτωση, το κοινοτικό όργανο που εξέδωσε την εν λόγω πράξη πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ακουστεί δεόντως από το εθνικό δικαστήριο.

24 Κατά πάγια νομολογία, η ευχέρεια διατυπώσεως των ερωτημάτων που υποβάλλονται στο Δικαστήριο ανήκει μόνο στον εθνικό δικαστή (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1992, C-134/91 και C-135/91, Kerafina — Keramische-und Finanz-Holding και Βιοκτηματική, Συλλογή 1992, σ. I-5699, σκέψη 16). Το τεθέν εν προκειμένω από την Επιτροπή διαδικαστικό ζήτημα εκφεύγει του αντικειμένου του προδικαστικού ερωτήματος.

25 Εξάλλου, από την απόφαση περί παραπομπής και τις παρατηρήσεις της Επιτροπής προκύπτει ότι το εν λόγω κοινοτικό όργανο κλήθηκε από την Affish να εκπροσωπηθεί κατά τη συζήτηση ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου κατόπιν αιτήματος του τελευταίου, πλην όμως, λόγω διαφόρων περιστάσεων, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στην πρόσκληση αυτή.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του τεθέντος από την Επιτροπή ζητήματος.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

27 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι ο πρόεδρος του College van Beroep voor het Bedrijfsleven διερωτάται, κατ' ουσίαν, με το προδικαστικό του ερώτημα, εάν η επίμαχη απόφαση, κατά το μέτρο που επιβάλλει ολική απαγόρευση εισαγωγών παρτίδων αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται

από ολόκληρο το ιαπωνικό έδαφος, πρέπει να κηρυχθεί ανίσχυρη για τον λόγο ότι συνιστά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αυτή διακηρύσσεται στο άρθρο 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 90/675. Εξάλλου, ενόψει του συνόλου των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο και των ενώπιόν του συζητήσεων, πρέπει να εξετασθεί το ζήτημα αν η επίμαχη απόφαση εκδόθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας και να ελεγχθεί το κύρος της από πλευράς των αρχών της ισότητας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΚ.

28 Όσον αφορά την προβαλλόμενη από την Affish παραβίαση της συμφωνίας ΜΥΦΠ, ούτε το παραπέμπον δικαστήριο ζήτησε από το Δικαστήριο να εξετάσει την επίμαχη απόφαση από πλευράς της συμφωνίας αυτής ούτε είναι ανάγκη να προβεί αυτεπαγγέλτως το Δικαστήριο στην εξέταση αυτή.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

29 Εφόσον η προβλεπόμενη από την επίμαχη απόφαση απαγόρευση εισαγωγής μπορεί να ισχύει για τις παρτίδες αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται από ολόκληρη την Ιαπωνία και, ειδικότερα, από περιοχές διαφορετικές αυτών όπου βρίσκονταν οι εγκαταστάσεις που επισκέφθηκε η αποστολή εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής, το παραπέμπον δικαστήριο διερωτάται αν η απαγόρευση αυτή είναι σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας.

30 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί η νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία, προκειμένου να διαπιστωθεί αν μια διάταξη κοινοτικού δικαίου είναι σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας, έχει σημασία να ελεγχθεί αν τα μέσα που χρησιμοποιεί είναι κατάλληλα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και αν βαίνουν πέραν του αναγκαίου για την επίτευξή του μέτρου (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 13ης Μαΐου 1997, C-233/94, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 1997, σ. I-2379, σκέψη 54).

31 Εν προκειμένω, η αρχή αυτή εκφράζεται ειδικότερα στο άρθρο 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 90/675 το οποίο προβλέπει ότι το αποφασισθέν από

την Επιτροπή μέτρο διασφαλίσεως πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σοβαρότητας της καταστάσεως. Το μέτρο αυτό συνίσταται είτε στην αναστολή των εισαγωγών είτε στον καθορισμό ειδικών προϋποθέσεων για τα εισαγόμενα προϊόντα. Και στις δύο περιπτώσεις, το μέτρο μπορεί να επεκτείνεται σε ολόκληρη τη συγκεκριμένη χώρα ή να περιορίζεται στα προϊόντα που προέρχονται από τμήμα αυτής.

32 Επομένως πρέπει να εξετασθεί το ζήτημα αν η επίμαχη απόφαση, εφόσον δεν περιορίζει την αναστολή της εισαγωγής αλιευτικών προϊόντων σε τμήμα του ιαπωνικού εδάφους, δεν επιλέγει ένα οπωσδήποτε λιγότερο αναγκαστικό μέτρο διασφαλίσεως ή ακόμα φέρεται να είχε ως συνέπεια τον υπερβολικό περιορισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων της Affish, συνιστά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 90/675.

33 Όσον αφορά το εδαφικό αποτέλεσμα της απαγορεύσεως εισαγωγής, διαπιστώνεται ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή το γεγονός ότι αυτή περιορίστηκε στον έλεγχο περιορισμένου αριθμού εγκαταστάσεων εξαγωγής αλιευτικών προϊόντων, δοθέντος, αφενός, ότι οι έλεγχοι αυτοί ήσαν αξιόπιστοι και, αφετέρου, ότι τα αποτελέσματά τους μπορούσαν, με τον κατάλληλο τρόπο, να τύχουν κατ' επέκτασιν εφαρμογής, για την εκτίμηση της καταστάσεως που επικρατούσε σε ολόκληρη τη συγκεκριμένη τρίτη χώρα. Πράγματι, η επίσκεψη μεγάλου αριθμού εγκαταστάσεων, και δη όλων, είναι αδύνατη στην πράξη, έστω και λόγω του επείγοντος που επιβάλλεται όσον αφορά τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως στον τομέα της δημόσιας υγείας. Εξάλλου, η Επιτροπή ενεργεί υπό την εποπτεία, όσον αφορά την οργάνωση των ελέγχων, των αρχών της τρίτης χώρας.

34 Όσον αφορά το αξιόπιστο των διενεργηθέντων από την αποστολή των εμπειρογνωμόνων ελέγχων, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, τούτο δεν αμφισβητεί κανένας διάδικος.

35 Όσον αφορά τη δυνατότητα της κατ' επέκτασιν εφαρμογής των αποτελεσμάτων των διενεργηθέντων σε επιλεγείσες εγκαταστάσεις ελέγχων, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι, δεδομένου ότι η επιλογή είχε γίνει από τις ιαπωνικές αρχές, η Επιτροπή δικαιολογημένα θεώρησε ότι οι εγκαταστάσεις αυτές ήσαν αντιπροσωπευτικές του συνόλου των ιαπωνικών εγκαταστάσεων και όχι αυτών με τις χειρότερες συνθήκες υγιεινής.

36 Στη συνέχεια, από την εν λόγω έκθεση της αποστολής εμπειρογνωμόνων προκύπτει, αφενός, ότι η επίσημη ιαπωνική αρχή (το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, επικουρούμενο από τα υγειονομικά κέντρα των νομαρχιών) δεν ασκούσε ικανοποιητικό έλεγχο επί των οικείων εγκαταστάσεων, ενώ έκρινε ως σύμφωνες προς τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/493 εγκαταστάσεις που παρουσίαζαν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και, αφετέρου, ότι η ασαφής επισήμανση των παρτίδων των προϊόντων δεν επέτρεπε ούτε τη μετά βεβαιότητας εξατομίκευση της εγκαταστάσεως από την οποία αυτές προέρχονταν ούτε την αναγνώριση της χρησιμοποιηθείσας μεθόδου παρασκευής. Όπως έχει υπογραμμίσει η Επιτροπή, υπό τις συνθήκες αυτές και ελλείψει αποτελεσματικού κεντρικού ελέγχου όσον αφορά ολόκληρη την Ιαπωνία, ενδεχόμενος περιορισμός της απαγορεύσεως στα προϊόντα που προέρχονταν από ορισμένες περιοχές της Ιαπωνίας δεν θα διασφάλιζε ότι προϊόντα από εγκατάσταση άλλης περιοχής, όπου είχαν τηρηθεί όλοι οι υγειονομικοί κανόνες, δεν θα συγχέονταν με προϊόντα μη προερχόμενα από την περιοχή αυτή.

37 Τέλος, το γεγονός ότι η Affish εισήγαγε προϊόντα καμαμπόκο από εγκαταστάσεις στις οποίες δεν είχε προσαφθεί η παραμικρή, από κτηνιατρική άποψη, μομφή δεν αποδεικνύει, από μόνο του, ότι η επίμαχη απόφαση στερείται αναλογικότητας. Πράγματι, εφόσον, όπως αποδείχθηκε ανωτέρω, η Επιτροπή ορθώς άντλησε από τις διαπιστώσεις της αποστολής των εμπειρογνωμόνων γενικά συμπεράσματα για ολόκληρη την Ιαπωνία, μεταγενέστερες παρατηρήσεις σχετικά με ορισμένες συγκεκριμένες εγκατατάσεις δεν είναι δυνατό να θέσουν υπό αμφισβήτηση τα συμπεράσματα αυτά. Συναφώς, έχει σημασία να υπογραμμιστεί ότι τα μέτρα διασφαλίσεως μπορούν, ως εκ της φύσεώς τους, να τροποποιούνται ανάλογα με την εξέλιξη της καταστάσεως και τη συλλογή νέων στοιχείων.

38 Όσον αφορά το ζήτημα αν όφειλε η Επιτροπή να επιλέξει μέτρο διαφορετικό από αυτό της αναστολής των εισαγωγών, πρέπει να σημειωθεί ότι, τόσον ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου όσο και ενώπιον του Δικαστηρίου, μνημονεύθηκε η δυνατότητα προσφυγής σε έλεγχο που θα διενεργούνταν κατά την εισαγωγή των ιαπωνικών προϊόντων.

39 Συναφώς, η Ολλανδική και η Φινλανδική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή αντιτείνουν ότι οι υγειονομικοί έλεγχοι που διενεργούνται κατά το στάδιο της παραγωγής είναι, λόγω της φύσεως των αλιευτικών προϊόντων, σαφώς αποτελεσματικότεροι και πρακτικότεροι απ' ό,τι οι διενεργούμενοι κατά την εισαγωγή. Οι ισχυρισμοί αυτοί δεν αμφισβητούνται από τους λοιπούς ενδιαφερομένους διαδίκους.

40 Κατά τα λοιπά, όπως ο γενικός εισαγγελέας έχει επισημάνει στις παραγράφους 93 και 94 των προτάσεών του, η υιοθετηθείσα μέθοδος αποτελεί τη βάση των κτηνιατρικών και υγειονομικών οδηγιών και, ιδίως, της οδηγίας 91/493.

41 Όσον αφορά τον προβαλλόμενο υπερβολικό περιορισμό των επαγγελματικών της δραστηριοτήτων, η Affish υποστηρίζει ότι η επίμαχη απόφαση μπορεί να διακυβεύσει τη βιωσιμότητά της, δεδομένου ότι σημαντικό μέρος των εσόδων της προέρχεται πράγματι από την εισαγωγή αλιευτικών προϊόντων προελεύσεως Ιαπωνίας.

42 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ελεύθερη άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων δεν αποτελεί απόλυτη προνομία, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε σχέση με τη λειτουργία της εντός της κοινωνίας. Κατά συνέπεια, είναι δυνατό να επιβάλλονται εν προκειμένω περιορισμοί, ιδίως στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγορών, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί αντιστοιχούν πράγματι σε επιδιωκόμενους από την Κοινότητα σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη παρέμβαση που θίγει την ίδια την υπόσταση του κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλισθέντος δικαιώματος (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 78). Η σπουδαιότητα των επιδιωκομένων σκοπών μπορεί να δικαιολογήσει περιορισμούς με λίαν αρνητικές για ορισμένους επιχειρηματίες συνέπειες (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 17).

43 Όμως, έστω και εκτιμώμενη σε σχέση με τις οικονομικές συνέπειες που μπορεί να συνεπάγεται για τους εισαγωγείς που βρίσκονται σε κατάσταση όπως αυτή της Affish, η επίμαχη απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συνιστώσα δυσανάλογη παρέμβαση, αφού πληροί τις απαιτήσεις αναλογικότητας που επιβάλλονται με το άρθρο 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 90/675. Πράγματι, σκοπός ακριβώς των απαιτήσεων αυτών είναι η διασφάλιση της προστασίας των συμφερόντων των επιχειρηματιών. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο εν προκειμένω εφόσον η προστασία της δημόσιας υγείας στη διασφάλιση της οποίας σκοπεί η επίμαχη απόφαση πρέπει να θεωρηθεί ως έχουσα υπέρτερη σπουδαιότητα σε σχέση με οικονομικής φύσεως θεωρήσεις (βλ., υπό την έννοια αυτή, τη διάταξη της 12ης Ιουλίου 1996, C-180/96 R, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-3903, σκέψη 93).

44 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επίμαχη απόφαση δεν είναι αντίθετη προς την αρχή της αναλογικότητας όπως αυτή εκφράζεται στο άρθρο 19, παράγραφος 1, της οδηγίας 90/675.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη κατάχρηση εξουσίας

45 Η Affish υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εξέδωσε το επίμαχο μέτρο κατά κατάχρηση εξουσίας, και τούτο για δύο λόγους.

46 Αφενός, το μέτρο διασφαλίσεως σκοπεί όχι στην προστασία της δημόσιας υγείας αλλά στην άσκηση πιέσεων επί των ιαπωνικών αρχών προκειμένου να εντατικοποιηθεί η υγειονομική επίβλεψη στη χώρα αυτή.

47 Αφετέρου, η Επιτροπή δεν όφειλε να στηριχθεί στα αποτελέσματα της αποσταλείσας στην Ιαπωνία ομάδας εμπειρογνωμόνων προκειμένου να επιβάλει απαγόρευση εισαγωγής βάσει του άρθρου 19 της οδηγίας 90/675, και τούτο εφόσον η ομάδα αυτή ήταν επιφορτισμένη να καθορίσει τους ιδιαίτερους όρους εισαγωγής βάσει του άρθρου 11 της οδηγίας 91/493.

48 Κατά πάγια νομολογία (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1996, C-84/94, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-5755, σκέψη 69), συνιστά κατάχρηση εξουσίας η έκδοση, από κοινοτικό όργανο, πράξεως με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τον μνημονευόμενο ή με σκοπό την καταστρατήγηση της διαδικασίας που προβλέπεται ειδικά από τη Συνθήκη για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων.

49 Προκειμένου περί των επιδιωκομένων από την Επιτροπή σκοπών, στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως διαπιστώθηκε ότι οι ελλείψεις που επισημάνθηκαν στον διενεργηθέντα από τις ιαπωνικές αρχές έλεγχο οδήγησαν ακριβώς στην εκτίμηση ότι δεν μπορούσε να διασφαλιστεί η ικανοποιητική από υγειονομική άποψη ποιότητα των προϊόντων που προέρχονταν από ολόκληρη την Ιαπωνία. Εξάλλου, η Affish δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει ότι η Επιτροπή επεδίωξε, με την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως, σκοπό διαφορετικό από αυτόν για τον οποίο είναι αρμόδια στον τομέα που της έχει ανατεθεί με το άρθρο 19 της οδηγίας 90/675.

50 Όσον αφορά την ακολουθηθείσα διαδικασία, αρκεί η διαπίστωση ότι το γεγονός ότι η αποστολή της ομάδας εμπειρογνωμόνων στην Ιαπωνία είχε ως σκοπό τον καθορισμό των ειδικών όρων εισαγωγής βάσει του άρθρου 11 της οδηγίας 91/493 ουδεμία ασκεί επιρροή για την εκτίμηση ενδεχόμενης καταχρήσεως εξουσίας, και τούτο εφόσον η ομάδα αυτή εκτίμησε το από υγειονομική άποψη επίπεδο των εγκαταστάσεων παρασκευής αλιευτικών προϊόντων καθώς και το σύστημα ελέγχου και παρέσχε, κατά συνέπεια, τις ενδεδειγμένες κατά την έννοια του άρθρου 19 της οδηγίας 90/675 πληροφορίες.

51 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή δεν εξέδωσε την επίμαχη απόφαση κατά κατάχρηση εξουσίας.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της ισότητας

52 Η Affish θεωρεί ότι η επίμαχη απόφαση, εφόσον δεν αφορά τα προερχόμενα από τον ιχθύ *σουρίμι* προϊόντα ταϋλανδικής ή κορεατικής καταγωγής, τα οποία είναι ανταγωνιστικά των αποτελούντων το αντικείμενο της επίμαχης αποφάσεως ιαπωνικής καταγωγής προϊόντων, συνεπάγεται την αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των εισαγωγέων των προϊόντων αυτών προελεύσεως Ιαπωνίας και των εισαγωγέων ιδίων προϊόντων προελεύσεως Ταϋλάνδης ή Κορέας. Η Affish προσθέτει ότι η Επιτροπή όφειλε, πριν θεσπίσει τα πλήττοντα το ιαπωνικό καμαμπόκο μέτρα, να αποστείλει ομάδα εμπειρογνωμόνων στην Ταϋλάνδη και την Κορέα. Για τον λόγο αυτό, η επίμαχη απόφαση συνιστά παραβίαση της αρχής της ισότητας.

53 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η Affish δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να καταφαίνεται ότι η κατάσταση στην Κορέα και στην Ταϋλάνδη είναι, από άποψη συνθηκών υγιεινής και ελέγχου της παραγωγής των αλιευτικών προϊόντων που εξάγονται προς την Κοινότητα, ανάλογη προς αυτήν που υφίσταται στην Ιαπωνία και ότι η Επιτροπή αμέλησε να ελέγξει τις συνθήκες αυτές. Εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να απαιτηθεί από την Επιτροπή, όταν αυτή αντιμετωπίζει μια κατάσταση απειλής για τη δημόσια υγεία, να καθυστερήσει τη λήψη μέτρου διασφαλίσεως έναντι τρίτης χώρας προκειμένου να προβεί στον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής σε όλες τις άλλες τρίτες χώρες που εξάγουν τα ίδια προϊόντα στην Κοινότητα.

54 Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι η επίμαχη απόφαση δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ισότητας.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

55 Εφόσον, κατά τον χρόνο εκδόσεως της επίμαχης αποφάσεως, ορισμένες παρτίδες αλιευτικών προϊόντων είχαν ήδη αποσταλεί στην Κοινότητα, η Φινλανδική Κυβέρνηση θέτει υπό αμφισβήτηση το κύρος της αποφάσεως αυτής ενόψει της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Το ειδικότερο αυτό πρόβλημα έχει επίσης τεθεί από την Affish, την Ιταλική Κυβέρνηση και την Επιτροπή.

56 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί το ζήτημα αν η επίμαχη απόφαση έπρεπε ρητώς να προβλέψει μεταβατικά μέτρα για τις εν πλω παρτίδες.

57 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, έστω κι αν υποτεθεί ότι η Κοινότητα δημιούργησε προηγουμένως κατάσταση δυνάμενη να γεννήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, κατά της λήψεως μεταβατικών μέτρων μπορεί να αντιταχθεί το επιτακτικό δημόσιο συμφέρον όσον αφορά καταστάσεις που καίτοι γεννή-

θηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ της νέας ρυθμίσεως δεν έχουν εισέτι τερματιστεί (βλ., υπ' αυτή την έννοια, τις αποφάσεις της 14ης Μαΐου 1975, 74/74, CNTA κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1975, σ. 159, σκέψη 44, της 16ης Μαΐου 1979, 84/78, Tomadini, Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 903, σκέψη 20, και της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψεις 16 και 19, και τη διάταξη της 5ης Φεβρουαρίου 1997, C-51/95 P, Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-727, σκέψη 27). Τέτοιο επιτακτικό δημόσιο συμφέρον, δηλαδή την προστασία της δημόσιας υγείας, εξυπηρετεί ο σκοπός της επίμαχης αποφάσεως.

58 Όσον αφορά τη δυνατότητα προσφυγής σε μέτρο διασφαλίσεως συνιστάμενο στον έλεγχο των ήδη αποσταλεισών παρτίδων αλιευτικών προϊόντων κατά την εισαγωγή τους, πρέπει να σημειωθεί ότι οι λόγοι που εκτίθενται στις σκέψεις 39 και 40 της παρούσας αποφάσεως για να δικαιολογηθεί ο αποκλεισμός αυτού του τύπου ελέγχου ισχύουν και για τις παρτίδες που ήσαν εν πλω κατά την ημερομηνία εκδόσεως της επίμαχης αποφάσεως. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορούσε να προσαρμόσει το μέτρο διασφαλίσεως στην ειδική κατάσταση ενός και μόνον εισαγωγέα ή ενός και μόνο κράτους μέλους εισαγωγής, αλλά όφειλε να λάβει υπόψη τις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων προελεύσεως Ιαπωνίας επί ολοκλήρου του εδάφους της Κοινότητας.

59 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η επίμαχη απόφαση δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Όσον αφορά την προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης

60 Στο πλαίσιο της επιχειρηματολογίας της σχετικά με την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η Affish υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέλειψε να αναφέρει τις περιστάσεις που μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως βάση για την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως.

61 Εξάλλου, η Ολλανδική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι θα ήταν ευκταίο η Επιτροπή να είχε εκθέσει στις αιτιολογικές σκέψεις της αποφάσεώς της τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι δεν ενδεικνυόταν για την προστασία της δημόσιας υγείας λιγότερο αναγκαστικό μέτρο.

62 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η αιτιολογία της αποφάσεώς της, καίτοι συνοπτική, σαφώς καταδεικνύει ότι η παραγωγή και ο έλεγχος των αλιευτικών προϊόντων στην Ιαπωνία παρουσίαζαν σοβαρές, από άποψη υγιεινής, ελλείψεις. Προσθέτει ότι η μνεία του ότι ένα λιγότερο αναγκαστικό μέτρο δεν θα αρκούσε ουδέν θα προσέθετε στην κατανόηση της επίμαχης αποφάσεως.

63 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι, καίτοι είναι αληθές ότι από την επιβαλλόμενη με το άρθρο 190 της Συνθήκης αιτιολογία πρέπει να καταφαίνεται, κατά τρόπο σαφή και μη επιδεχόμενο παρερμηνεία, η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλομένη πράξη, κατά τρόπο ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν το ληφθέν μέτρο και το Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του, δεν απαιτείται, ωστόσο, η αιτιολογία να διευκρινίζει όλα τα καίρια πραγματικά και νομικά στοιχεία. Πράγματι, το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας αποφάσεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται σε σχέση όχι μόνο με το κείμενο της, αλλά και με το πλαίσιό της, καθώς και με το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ., ιδίως, απόφαση της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-122/94, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-881, σκέψη 29).

64 Εν προκειμένω, από τις αιτιολογικές σκέψεις της επίμαχης αποφάσεως σαφώς καταφαίνεται ότι η Επιτροπή έλαβε το επίμαχο μέτρο διασφαλίσεως αφού απέστειλε επί τόπου ομάδα εμπειρογνωμόνων, οι οποίοι διαπίστωσαν σοβαρές ελλείψεις, από άποψη υγιεινής και ελέγχου των συνθηκών παραγωγής και αποθηκεύσεως των αλιευτικών προϊόντων, δυνάμενες να αποτελέσουν απειλή για την προστασία της δημόσιας υγείας.

65 Ενόψει της φύσεως της επίμαχης αποφάσεως και, ιδίως, της προθεσμίας εντός της οποίας έπρεπε αυτή να ληφθεί, η Επιτροπή περιορίστηκε στο να εκθέσει, κατά τρόπο γενικό, την ακολουθηθείσα διαδικασία και τα ουσιώδη στοιχεία που αποτέλεσαν τη βάση της εκτιμήσεώς της, χωρίς να επαναλάβει τις λεπτομέρειες της εκθέσεως της αποστολής εμπειρογνωμόνων ούτε να εξηγήσει, με ειδική αιτιολογία, τους λόγους για τους οποίους αποκλείστηκαν άλλα δυνατά μέτρα.

66 Επομένως, η επίμαχη απόφαση δεν πάσχει από ανεπαρκή αιτιολογία.

67 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων, στο παραπέμπον δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση της επίμαχης αποφάσεως δεν προέκυψαν στοιχεία δυνάμενα να θίξουν το κύρος της.

Επί των δικαστικών εξόδων

68 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ολλανδική, η Ιταλική και η Φινλανδική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 24ης Μαΐου 1995 ο πρόεδρος του College van Beroep voor het Bedrijfsleven, αποφαίνεται:

Από την εξέταση της αποφάσεως 95/119/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 1995, σχετικά με ορισμένα μέτρα προστασίας που αφορούν τα αλιευτικά προϊόντα προέλευσης Ιαπωνίας, δεν προέκυψαν στοιχεία δυνάμενα να θίξουν το κύρος της.

Rodríguez Iglesias Murray Sevón

Kapteyn Gulmann Edward Puissochet

Hirsch Jann Ragnemalm Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Ιουλίου 1997.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

G. C. Rodríguez Iglesias